UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Humani affectus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Visual Library

Rom. 9. Suſtinuit vaſa iræ. In lib. Opera & dies.

ctile, curtumq́, vel attritum vir iſte Iechonias? At bone Deus, quid aliud clamat Oedipus apud Sophoclem? *Ita me tuopibus bellum educaſtis vas repletum ſordibus?* Alibi adapertis theſauris vaſa indignationis à Deo prolata comperias, hoc eſt, rejectos animos, in quibus & ira, & pravi affectus reliqui concluderentur, de quibus plura apud Theologos. Heſiodi quoq; interpretes dolium vas allegorice pro vitæ animiq; noſtri ſuſtentaculo accipitur, eo Agriculturæ loco: A

Ἀρχομένου δὲ πίθου καὶ λήγοντος κορέσασθαι,
Μεσσόθι φείδεσθαι.
De ſummo ſatiere cado, & cum cœpit ad imum
Deficere, at medio memor eſto parcius uti.

ubi dictum ajunt de pueritia, virilitate, & ſenectute, quippe pueros & ſenes jucundiorem vitam agere debere, genioq; liberius indulgere: viros vero, ætatem firmiorem, parce omnia ſibi permittere, modumq; voluptatibus omnibus adhibere, vitamq; undecumq; laborioſam adamare. Utrum vero Heſiodum hoc ſenſiſſe dicamus, an quod Alexander Aphrodiſeus interpretatur, de vini parte meliori, viderint alii: nam ad Alexandri ſententiam accedit etiam proverbium vulgo dictatum, *Seram* B *eſſe in fundo parſimoniam.*

PERSUASIBILITAS. Cap. XXVII.

Doliola Plutarchi.

APud Platonem in Gorgia, legas Socratem ex Italia cujusdam viri elegantis commento, eam animæ partem in qua vigeſcunt cupiditates, propter perſuaſionem crudelitatemq; lubricam Dolium appellatum quod Græci nominis vox πίθος, non à πίω, ſed πείθομαι deduci videatur. At quæſierit fortaſſe aliquis, quid ſibi voluerint dolia duo, quæ olim in ſacello quodam Romæ ad cloacam maximam, via quæ ad Carinas ducit, habebantur: quo quidem in loco ſpuere nefas erat: quod porro ſacellum Doliola Plutarchus vocatum ait. Nempe nihil aliud, ut nonnulli tradunt, niſi duo fuiſſe dolia, alterum in quo Numæ ſacra quædam olim repoſita fuerint, alterum inane, ſed in quo Gallorum Senonum irruptione ſacra quædam à Veſtalibus virginibus abſcondita ſervataque fuerint, cum ipſæ metu perculſæ, deſerta Urbe fuga ſibi conſuluiſſent. Ibidem ajunt ſimulacra duo fuiſſe militari habitu, quæ ſedebant, & peila manibus tenebant, quibus titulis ſuberat, DI PENATES. Significabat vero ſeſſus, firmatam Imperii ſedem: peila, hoſtes ſummotos, procul arma reliqua, Romani populi virtutem, & munimentum, ut apertius alibi ſingula pertractavimus. C

LIBIDINES. Cap. XXVII.

Dolium perforatū. Sic Plaut. in Pſeudolo dolium pertuſum vocat oblivioſum.

SEd ut ad Platonem redeamus, eam animi partem, quæ libidinibus agitaretur, Italus vir ille pro ſapiente citatus à Socrate perforatum dolium exiſtimabat, cujuſmodi eſſent dementes, profani, & judicio damnati viri inexplebili incontinentia præditi, qui propter infidam animi compagem, obliviónemq; fluxam eorum, quæ honeſta juſtaq; percepiſſet, nihil quicquam infuſum continere poſſent. Ideoq; Lucretius hunc ſecutus ait, lib. 3.

Danaides.

Deinde animi ingratam naturam paſcere ſemper,
Atq; explere bonis rebus, ſatiareq; nunquam,
Cum redeunt, fœtuq; ferunt, varioſq; lepores,
Nec tamen explemur vitai fructibus unquam,
Hoc, ut opinor, id eſt, ævo florente puellas
Quod memorant laticem pertuſum congerere in vas, D
Quod tamen expleri nulla ratione poteſtur.

HUMANI AFFECTUS. Cap. XXVIII.

Philoſophorum ſupermodic ſententia Epiſtola 2. Lib. 1.

PHiloſophi, qui ſacras literas ad morum tantum rationem trahunt, cum in arcam Noe omnes ferarum ſpecies introductas legerent, arbitrati ſunt intelligi debere ex hujusmodi hiſtoria, in humanum corpus ferinos omnes affectus, cupiditates, & appetentias introductas. Sunt vero ex iis, quæ difficulter exarmari cicurarive, aut manſueſcere poſſint. Quare clamat Horat. *Regendum animum, qui niſi paret, imperat:* hunc frænis igitur, hunc catenis compeſcendum. Rerū itaq; opifex terram affluentibus aquis expurgaturus, hoc eſt, ut Philo ait, animum ab iniquitatibus expurgaturus, Noam in arcam,

A arcam, animi quippe vas, ſeptem ex puris jumentis deferre jubet, viſum ſcilicet, auditum, olfactum guſtatum, tactum, ſermonem ac concupiſcentiam quos defæcatos habere decet ſapientem, cum maxima innumera ab exlegibus & rationis expertibus animæ portionibus erumpant: à quibus maximum aſſiduumq; bellum inſurgit, eo præcipue tempore, quo mortale genus otio deſidiaq; torpeſcit. Quare Perſius, udum & molle lutum ne obdureſcat, & ad opus fiat inhabile, properandum, & acri fingendum ſine fine rota monet.

INANIS ANIMUS. Cap. XXIX.

IDem animum fideliæ comparat, percuſſamq; ſonare vitium ait, maligneq; reſpondere, quæ viridi informata limo non ſatis excocta ſit. Et futile illud & apertile vas animum prorſus inanem oſtendere profitetur, cum dicit, *Effluis amens, contemnere.* Apud noſtros etiam vas corpus eſt; Paulus enim corpus Tabernaculum vocat: nam dubio procul corpus animæ receptaculum eſt.

SERMO. Cap. XXX.

QUod vero monuit Pythagoras, σιτίον εἰς ἀμίδα μὴ ἐμβάλλειν, Plutarchus ſermonem urbanum, qui cibus eſt animi, in improbi hominis animum non immittendum eſſe interpretatur. Epictetus *Cibum in matellam ne immittas.*
B quoq; cum ſermonem Ægyptiorum more pro liquore, aut rore pluvio, vel unda profluente accipiat, in minime ſyncerum vas, ne aceſcat computreſcatve, infundendum vetat. Ad quod nimirum reſpexit Horatius, cum dixit:

Syncerum eſt niſi vas, quodcumque infundis, aceſcit. *Epiſt. 1. li. 1.*

OBLITERANDA MALI MEMORIA Cap. XXXI.

ILlud etiam ad animi ſignificatum facit, quod ubi ollam à cinere ſuſtuleris, Veſtigium turbandum Pythagoras cenſet; hoc eſt, ſimulatq; deferbuerit atq; reſederit animi tumor, mali præteriti memoriam obliterandam, & iracundiæ veſtigium omne penitus tollendum, ut Plutarchus in Sympoſiacis interpretatur. Eoq; divinum præceptum facit, *Sol non occidat ſuper iram veſtram.* *Ephes. 4.*

FERENDA MAJORUM DIFFICULTAS. Cap. XXXII.

QUam vero ollam nuptæ novæ poſtridie nuptias à matre ſponſi petere jubebantur, quam illa & jurgiis & convitiis aſperius intortis abnegaret, inſtitutum ferunt apud Leptitanos Libyæ populos, ut ſponſa vel ab ipſo primordio ſocius difficultatem patienter ferre conſueſceret,

C

SERUITIA. Cap. XXXIII.

A Miniſterio autem vaſa ſervitutis indicia ſunt: unde apud Plautum legas de inſolentiſſimo adoleſcente, qui omnes pro ſolutis ſcopis habebat: *Niſi mihi matulam dederitis, vos habebo pro matula.* Inter enim vaſa viliſſimi uſus lotiaria ſunt. Et tale aliquid apud Lucianum olfacies, περὶ τῶν ἐπὶ μισθῷ συνόντων, ubi potentiorum faſtum tangit εἰς ἀμίδα mingentium. Id utcumque, in Divinis quoque literis vaſa pro ſervitiis ponuntur, propterea, quod non niſi in miniſterium aliquod comparantur. Hinc nonnulli quem Pſalmi 60. locum ex Eucherio citavimus, *Moab lebes ſpes mea*, ſimplicius intelligentes exponunt, *Moabitæ ad ſervitium meum ſiſtendi ſunt.* Iam illud de Paulo vulgatiſſimum eſt, quem pro vaſe, verum eo pretioſo, Dominus noſter JESUS CHRISTUS ſe profeſſus eſt elegiſſe. Ita plurimum calathus hieroglyphicum eſt ſervitutis, ſive corbes, ſive cophinus appelletur. Unde illud de Joſippo
D ex Pſalm. 80. citat Eucherius: *Manus ejus ad cophinum ſervierunt.* Nam & geruli dicuntur viri geſtandis oneribus conductitii & Venetiis paſſim foro plurimum cetario, olitorio & boario qui operam hanc præſtant, Ciſtę autem nuncupatione accerſuntur. Et quoniam cibum alibi referri ad animi paſtum oſtendimus panemq; eſſe doctrinæ ſymbolum, duodecim illæ fragmentorum corbes, quæ de profuſa Chriſti liberalitate ſuperfuere, duodecim Apoſtolorum doctrinam, ut idem Eucherius ſentit, indicaſſe videntur, quæ ne perirent accuratiſſime procuratum.

Vaſa ſervitutis indicia. *Act. c. 9.* *Pſal. 80.* *Ceſtarelli.*

AMICITIÆ CONFIRMATIO. Cap. XXXIV.

POcula vero viciſſim porrecta, invitationesque ad compotandum, amicitiæ confirmationem eſſe, tam noſtri temporis mos eſt, quam antiquorum omnium inſtitutum. Hinc apud Maronem *Poculum porrectum amicitiæ ſymbolum.*